

Adam Budnikowski

Międzynarodowe stosunki gospodarcze

I

1. Wprowadzenie

- 1.1. Powstanie i rozwój gospodarki światowej
- 1.2. Pojęcie i zakres msg.

I. Teoria handlu międzynarodowego

2. Klasyczne teorie handlu międzynarodowego

- 2.1. Merkantylizm
- 2.2. Teoria przewagi absolutnej
- 2.3. Teoria przewagi komparatywnej
- 2.4. Teoria kosztów absolutnych i kosztów względnych w ujęciu geometrycznym
- 2.5. Rozwinięcie teorii przewag komparatywnych (ujęcie pieniężne, teoria przewag komparatywnych w warunkach większej ilości towarów, model Dornbuscha-Fischera-Samuelsona).

3. Neoklasyczna teoria handlu międzynarodowego

- 3.1. Korzyści z handlu międzynarodowego
- 3.2. Podział korzyści z wymiany międzynarodowej

4. Wyposażenie w czynniki produkcji jako podstawa handlu międzynarodowego

- 4.1. Twierdzenie Heckschera-Ohlina
- 4.2. Wyrównywanie się cen czynników produkcji
- 4.3. Efekt Stolpera-Samuelsona
- 4.4. Empiryczna weryfikacja twierdzenia H-O.

5. Alternatywne teorie handlu międzynarodowego

- 5.1. Korzyści skali produkcji a handel międzynn.
- 5.2. Handel wewnątrzgałęziowy
- 5.3. Koncepcja luki technologicznej i cyklu życia produktu a handel międzynarodowy
- 5.4. Koncepcja nakładającego się popytu

6. Wzrost gospodarczy a handel międzynarodowy

6.1. Skutki wzrostu gospodarczego dla handlu międz.

6.2. Wpływ wzrostu gospodarczego na *terms of trade*
i

dobrobyt kraju

6.3. Źródła wzrostu gospodarczego i ich wpływ na
handel międzynarodowy.

7. Międzynarodowe przepływy czynników produkcji

7.1. Przyczyny międz. przepływów czynników
produkcji

7.2 Międzynarodowy przepływ kapitału

7.3. Inwestycje portfelowe

7.4. Kredyty finansowe.

7.5. Inwestycje bezpośrednie.

7.5.1. Strategia przedsiębiorstwa a inwestycje
bezpośrednie

7.5.2. Znaczenie inwestycji bezpośrednich w
gospodarce światowej

7.5.3. Wpływ inwestycji bezpośrednich na
gospodarkę kraju wywożącego i
przywożącego kapitał

7.6. Międzynarodowe przepływy siły roboczej

7.6.1. Przyczyny i kierunki przepływów siły
roboczej

7.6.2. Ekonomiczne skutki migracji siły
rob.

II. Polityka handlowa

8. Cło

8.1. Pojęcie i rodzaje cła

8.2. Mechanizm cła

8.3. Ekonomiczne skutki cła

8.3.1 Model małego kraju

8.3.2. Model dużego kraju

8.4. Stopień protekcji celnej

9. Bariery pozataryfowe

9.1. Mechanizm ograniczeń ilościowych i ich skutki

9.2. Dobrowolne ograniczenia eksportu i ich mechanizm

9.3. Inne bariery pozataryfowe

9.4. Mechanizm subsydiów oraz ich skutki

9.5 Dumping

10. Wolny handel a protekcjonizm

10.1. Tradycyjne argumenty na rzecz protekcjonizmu

10.1.1. Argumenty niesłuszne

10.1.2. Argumenty warunkowo słuszne.

10.2. Współczesne argumenty na rzecz protekcjonizmu

10.2.1. Strategiczna polityka handlowa

10.2.2. Polityka przemysłowa

10.3. Ograniczenia handlowe jako środek uzyskania celów politycznych: sankcje ekonomiczne.

10.4. Ograniczenia handlowe a polityka ekologiczna

10.4.1. Wpływ handlu międzynarodowego na środowisko

10.4.2. Polityka ekologiczna a konkurencyjność eksportu

ksportu

11. Międzynarodowa polityka handlowa

11.1. Kartele międzynarodowe

11.2. Integracja ekonomiczna

11.2.1. Pojęcie i mechanizm integracji.

11.2.2. Mechanizm powstawania korzyści i strat w preferencyjnym porozumieniu handlowym.

11.2.3. Długookresowe efekty unii celnej

11.3. Międzynarodowa współpraca w dziedzinie liberalizacji obrotów handlowych (WTO).

III. Międzynarodowe stosunki finansowe

12. Bilans płatniczy

12.1. Definicja, zasada podwójnego księgowania

- 12.2. Struktura bilansu płatniczego
- 12.3. Równowaga bilansu płatniczego
- 12.4. Bilans płatniczy jako narzędzie analizy

13. Kurs walutowy i rynek walutowy

- 13.1. Pojęcie kursu walutowego
- 13.2. Rynek walutowy
  - 13.2.1. Pojęcie i mechanizm
  - 13.2.2 Rodzaje transakcji (bieżące i terminowe, arbitraż procentowy, transakcje spekulacyjne)

14. Ustalanie poziomu kursu walutowego

- 14.1. Czynniki określające poziom kursu walutowego
- 14.2. Zmiany produktu krajowego brutto a kurs.
- 14.3. Zmiany realnych stóp procentowych a kurs.
- 14.4. Zmiany różnic w cenach a kurs walutowy
- 14.5. Parytet siły nabywczej
- 14.6. Pozostałe czynniki określające poziom kursu

15. Międzynarodowy system walutowy

- 15.1. Pojęcie i przesłanki istnienia międzynarodowego systemu walutowego
- 15.2. Międz. system walutowy przed II wojną światową
- 15.3. System walutowy z Bretton Woods
  - 15.3.1. Warunki powstania
  - 15.3.2. Międzynarodowy Fundusz Walutowy
  - 15.3.3. Ocena systemu walutowego z Bretton Woods.
- 15.4. Współczesny międzynarodowy system walutowy
  - 15.4.1. Powstanie współczesnego międzynarodowego systemu walutowego
  - 15.4.2. Funkcjonowanie współczesnego systemu walutowego
  - 15.4.3. Współpraca walutowa w Europie Zachodniej.

Literatura podstawowa

A. Budnikowski, Międzynarodowe stosunki gospodarcze, wyd. II, PWE, Warszawa 2003.

Literatura uzupełniająca:

P.R. Krugman, M. Obstfeld, International Economics. Theory and Policy, Sixth Edition, Addison-Wesley Publishing Company, Reading Mass, 2003.

R. J. Carbaugh, International Economics 7th Edition, South Western College Publishing, Cincinnati 2000.